

УГОДА
між
УРЯДОМ УКРАЇНИ
та
УРЯДОМ ФІНЛЯНДСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ
про реалізацію проекту «Фінська підтримка реформи
української школи»

Уряд України, в особі Міністерства освіти і науки (далі – «Україна»), та Уряд Фінляндської Республіки, в особі Міністерства закордонних справ (далі – «Фінляндія»), які разом іменуються «Сторони»,

БАЖАЮЧИ зміцнити дружні відносини між двома державами та їхніми народами;

БЕРУЧИ ДО УВАГИ Декларацію тисячоліття і Цілі розвитку тисячоліття,

ПІДТВЕРДЖУЮЧИ, що основною метою співпраці Сторін є викорінення крайньої бідності;

ЗАЯВЛЯЮЧИ про свою прихильність ідеї гармонізації діяльності з розвитку співробітництва;

ВИЗНАЧАЮЧИ, що загальну відповідальність за реалізацію проекту «Фінська підтримка реформи української школи» (далі – «Проект») несе Україна,

ДОМОВИЛИСЬ про реалізацію проекту «Фінська підтримка реформи української школи».

СТАТТЯ I

Загальні положення та мета

1. Проект реалізується відповідно до Проектного Документа, що міститься в Додатку I до цієї Угоди, а також відповідно до щорічних планів роботи та бюджетів, які будуть погоджуватися Сторонами.
2. Загальна мета Проекту полягає у покращенні якості та сприйняття освіти в Україні.

СТАТТЯ II

Принципи співробітництва

1. Повага до прав людини, демократичні принципи, належне врядування та верховенство права становлять основу співробітництва між Україною і Фінляндією та є основними принципами співробітництва за цією Угодою.

2. Проект здійснюється на основі принципів прозорості та відкритого діалогу.

СТАТТЯ ІІІ

Компетентні органи

1. Міністерство освіти і науки України та Міністерство закордонних справ Фінляндії, яке в Україні діє через Посольство Фінляндії в Україні, є компетентними органами, які представляють свої відповідні Уряди з питань, що стосуються виконання цього Проекту, а також уповноважені укладати договори про продовження Проекту, включаючи можливі наступні етапи реалізації, які не впливають на загальну відповідальність Сторін.

2. Відповідальність за реалізацію Проекту несе Міністерство освіти і науки України.

СТАТТЯ ІV

Фінансування від Фінляндії

Фінансовий внесок Фінляндії у реалізацію Проекту протягом 2018-2021 років, що здійснюється на безповоротній основі та підлягає щорічному схваленню парламентом Фінляндії, становитиме не більше шести мільйонів євро (€ 6 000 000). При цьому внесок може бути використаний лише на фактичну суму, необхідну для відшкодування витрат для реалізації Проекту, що передбачені у Проектному Документі.

СТАТТЯ V

Фінансування від України

1. Внесок України у реалізацію Проекту здійснюється у негрошовій формі, як це передбачено у Додатках до Угоди.

2. Усі фінансові та інші ресурси, необхідні для реалізації Проекту, які будуть перевищувати фінансовий внесок Фінляндії, надаються Україною.

СТАТТЯ VI

Закупівлі

1. Фінляндія здійснює закупівлю допоміжних послуг, передбачених у Проектному Документі, і укладає договір з консалтинговим агентством після погодження з Україною. Інші закупівлі в рамках Проекту здійснюються за погодженням Сторін.

2. Жодні пропозиції, подарунки, виплати або будь-які інші вигоди, які є або можуть бути розцінені як незаконні або корупційні дії, не можуть

прийматися безпосередньо або опосередковано як заохочення або винагорода за перемогу в тендерах або за укладання договорів закупівлі.

3. Усі закупівлі здійснюються відповідно до загальноприйнятих принципів та правил проведення закупівлі. Запрошення до участі у тендері, а також договори закупівлі відповідно мають містити положення про можливість скасування тендеру та розірвання договору у разі будь-яких незаконних або корупційних дій, пов'язаних з укладанням або виконанням договору. Крім того, шкода або збитки, завдані покупцеві у разі розірвання договору, будуть компенсуватися постачальником.

СТАТТЯ VII

Інформація

1. Сторони:

- (a) невідкладно інформують одна одну про будь-які події або ситуації, які можуть вплинути на реалізацію Проекту; та
- (b) забезпечують інформування усіх зацікавлених органів та організацій про цю Угоду та Проект.

2. Обидві Сторони мають право поширювати інформацію про Проект та про цю Угоду серед громадськості та інших зацікавлених сторін.

3. Будь-які публікації або інші матеріали щодо Проекту повинні містити посилання на те, що Проект реалізується або був реалізований за фінансової підтримки Фінляндії і у рамках Програми співробітництва Фінляндії в цілях розвитку.

СТАТТЯ VIII

Моніторинг та звітність

Звітування про реалізацію Проекту відбувається у спосіб, передбачений у Проектному Документі, що додається до цієї Угоди. Звіти складаються відповідно до взаємно узгоджених правил.

СТАТТЯ IX

Аудит

Україна надає дозвіл представникам Фінляндії проводити будь-які перевірки або аудити щодо стану реалізації Проекту. Також перевірки або аудити можуть бути ініційовані Україною.

СТАТТЯ X

Консультації

1. Сторони відкриті для взаємних консультацій з метою:

- (a) контролю за станом співробітництва; та

(b) оцінки досягнення мети співробітництва, а також цілей і завдань Проекту.

2. Сторони надають одна одній усю необхідну інформацію з метою проведення консультацій.

СТАТТЯ XI Відповідальність

1. Фінляндія, консалтингові агентства чи будь-який їхній працівник або особа, яку працевлаштовує Фінляндія, не несуть відповідальність за позовами, які можуть бути пред'явлені проти них у зв'язку з реалізацією Проекту, крім випадків, коли рішенням суду України, визнаним Фінляндією, буде встановлено, що позов або відповідальність є наслідком грубої недбалості, умисного правопорушення або злочинних дій.

2. У випадку, якщо позов буде подано відповідно до пункту 1 цієї Статті, Україна має право скористатися та застосовувати будь-яке право на оскарження, зустрічний позов, страхування, відшкодування, виплати або гарантії, на які може мати право Фінляндія, консалтингові агентства чи будь-який їхній працівник або особа, яку працевлаштовує Фінляндія.

СТАТТЯ XII Тимчасове призупинення

1. Обидві Сторони мають право після консультацій з іншою Стороною повністю або частково призупинити фінансування Проекту, якщо:

(a) одна зі Сторін вважає, що інша Сторона не дотримується одного з основних принципів цієї Угоди, зазначених у Статті II;

(b) одна зі Сторін не здійснює фінансування відповідно до цієї Угоди та Проектного Документа;

(c) не виконується будь-яке інше зобов'язання за цією Угодою чи Проектним Документом;

(d) управління Проектом буде визнане незадовільним;

(e) виникають обставини, які перешкоджають або можуть завадити реалізації Проекту або досягненню цілей і завдань Проекту; або

(f) призупинення викликане істотною зміною умов, за яких Проект було розпочато.

2. Рішення про призупинення скасовується після того, як подія або події, що призвели до призупинення, припиняються.

3. Фінляндія залишає за собою право вимагати відшкодування фінансового внеску Фінляндії в повному обсязі або частково, якщо буде виявлено факти зловживання або незадовільного звітування за результатами проведеної перевірки або аудиту.

СТАТТЯ XIII

Товари

1. Товари, які закупаються в Україні або ввозяться в Україну відповідно до цієї Угоди з метою реалізації Проекту, можуть використовуватися винятково у рамках Проекту.
2. Товари переходять у власність України після завершення Проекту, якщо Сторони не домовились про інше.

СТАТТЯ XIV

Спеціальні Положення

1. Умови для консалтингових агентств, працівників та товарів зазначені в Додатках II-IV, що є невід'ємною частиною цієї Угоди.
2. Україна забезпечує щодо консалтингових агентств, їх працівників та осіб, яких працевлаштовує Фінляндія, а також щодо членів їх сімей, не менш сприятливе ставлення, ніж щодо агентств розвитку та співробітництва і працівників будь-якої іншої країни чи міжнародної організації.
3. Інші зобов'язання Сторін визначаються у Проектному Документі.
4. Сторони мають право проводити оцінку Проекту під час його реалізації та після завершення.
5. Узгоджені Сторонами заходи Проекту з його планування та оцінки є невід'ємною частиною Проекту і регулюються положеннями цієї Угоди.

СТАТТЯ XV

Набрання чинності, припинення, внесення змін та врегулювання спорів

1. Ця Угода набирає чинності з дати отримання останнього письмового повідомлення про виконання Сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності, і зберігає чинність до належного виконання Сторонами усіх зобов'язань за цією Угодою, якщо не буде припинена раніше будь-якою зі Сторін шляхом надсилання письмового повідомлення. Ця Угода припиняє дію через три (3) місяці після дати одержання повідомлення про її припинення однією зі Сторін.
2. Будь-які зміни або поправки до цієї Угоди можуть бути внесені після взаємних консультацій Сторін між компетентними органами.

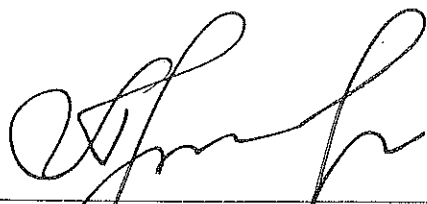
3. Будь-які зміни або поправки, що не впливають на загальні зобов'язання Сторін, можуть бути погоджені у письмовій формі між компетентними органами.

4. Будь-який спір, що виникає внаслідок виконання або тлумачення цієї Угоди, вирішується шляхом дружніх переговорів між компетентними органами.

Підписано у м. Києві, Україна, 5 березня 2018 року у двох примірниках, українською та англійською мовами, всі тексти Угоди є рівно автентичними.

У випадку розбіжностей у тлумаченні положень цієї Угоди перевагу має текст англійською мовою.

ЗА УРЯД УКРАЇНИ

Лілія Гриневич
Міністр освіти і науки

**ЗА УРЯД
ФІНЛЯНДСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ**

Тімо Соїні
Міністр закордонних справ

ПРОЕКТНИЙ ДОКУМЕНТ

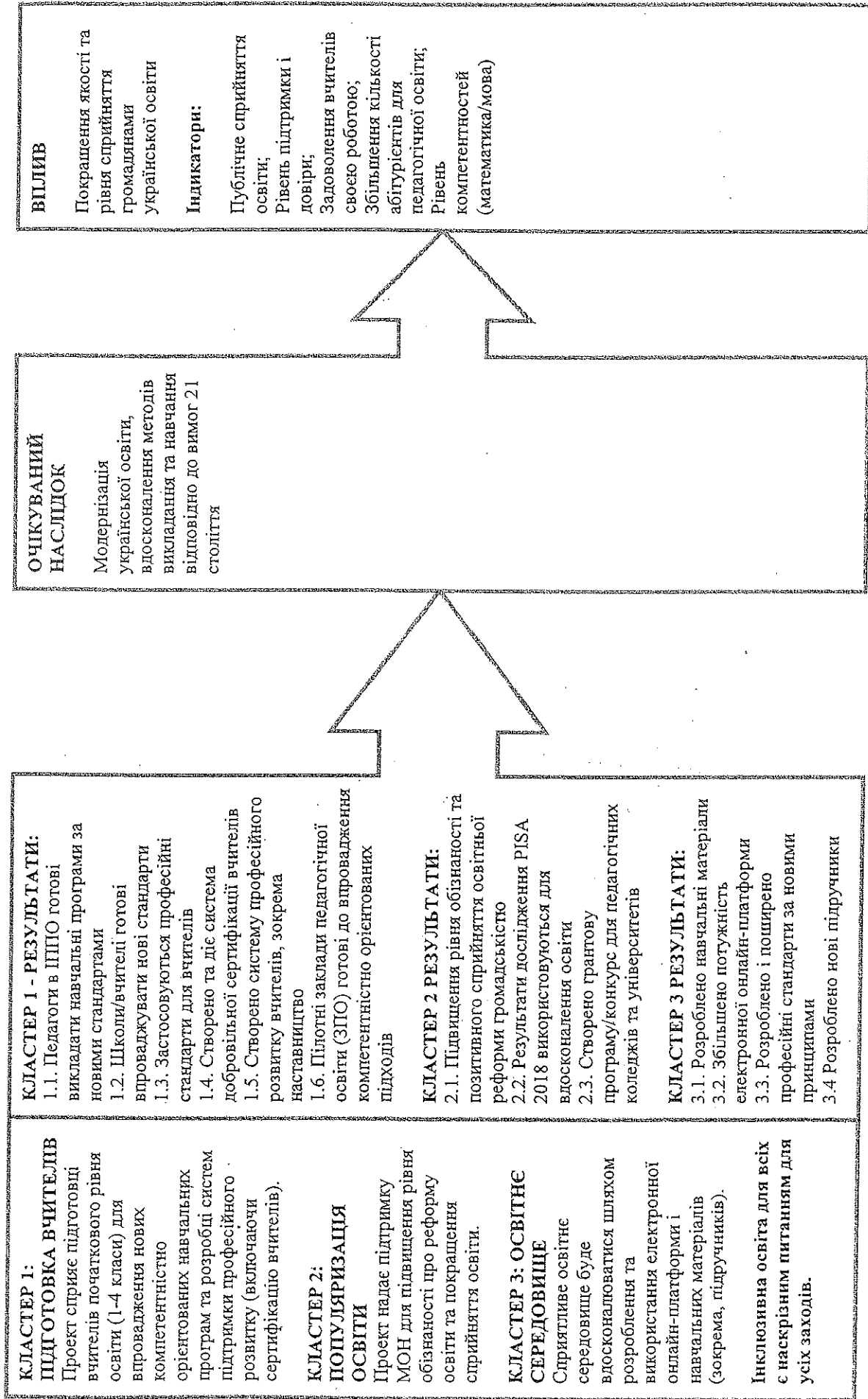
1. Опис Проекту**1.1. Предмет Проекту**

Проект триватиме чотири роки. Він є загальнонаціональним і зосереджується на трьох тематичних напрямках, що пов'язані між собою: розвиток компетенції вчителів, популяризація освіти та освітнє середовище. Передбачається взаємодія з інвестиційними проектами інших донорів. Фінський внесок у чотирирічний проект становить 6 мільйонів євро.

1.2. Опис внутрішнього алгоритму Проекту

Концепція Нової Української Школи ґрунтується на припущенні, що фінансові та моральні стимули для професійного зростання призведуть до збільшення попиту серед вчителів на програми професійного розвитку та навчальні курси. Матеріальні стимули для професійного зростання включають, наприклад, підвищення заробітної плати (здійснено Урядом у 2016 і 2017 році), надання різних можливостей для професійного розвитку та надання доступних освітніх курсів та матеріалів, наприклад, на електронній платформі. Очікується також, що обмін інформацією про реформи та залучення зацікавлених сторін (вчителів, батьків, суспільства) до планування, впровадження та моніторингу системи освіти на місцевому рівні підвищить якість освіти в Україні. Все це, як очікується, сприятиме покращенню навчальних результатів та формуванню компетенцій в учнів. Як і у випадку з Фінляндією (Sahlberg 2014) передбачається, що в довгостроковій перспективі кращий соціальний статус вчителів та позитивні уявлення про освіту будуть мотивувати вчителів до навчання та виконання своїх обов'язків. Внутрішній алгоритм реалізації Проекту зображений на рис. 1.

Рис. 1. Алгоритм Проекту

1.3. Припущення

Зміна соціального статусу вчителя та сприйняття сфери освіти є тривалим процесом і потребує участі різних зацікавлених сторін. Необхідним є комплексний підхід.

Головне припущення, яке може впливати на результати Проекту, полягає у тому, що відповідні політичні та правові реформи відбуваються за планом і шкільній реформі надається соціальна та політична підтримка. Також дуже важливо, щоб Уряд України виділив необхідні ресурси для підтримки і подальшого розвитку системи освіти. Основним ризиком на цьому шляху може бути затримка з законодавчими кроками, що в свою чергу негативно позначиться на публічному сприйнятті реформи освіти. Проте очікується, що ключові елементи (зокрема, підготовка вчителів, популяризація освіти та покращення освітнього середовища) можуть реалізуватися навіть за таких обставин.

На трансформацію результатів у наслідки впливає кілька факторів. На початковому етапі критичним припущенням, яке МОН має виконати, є наявність достатніх ресурсів, персоналу та фінансування для успішної імплементації реформи. Цей Проект зосереджений на обміні досвідом та має обмежене фінансування для практичної імплементації.

Встановлено високий рівень відповідальності МОН, і проект співробітництва повністю узгоджується з планами дій МОН. Окремий підрозділ з управління Проектом не буде створюватися, реалізацію Проекту будуть координувати міжнародний технічний експерт (головний технічний радник, який виконує подвійну роль як з вирішення специфічних для кластерів технічних питань, так і з управління Проектом у цілому) та Національний координатор Проекту. Співробітники МОН будуть забезпечувати реалізацію Проекту в якості Координаторів кластерів. Це забезпечить відповідальність, ефективний обмін інформацією та стабільність. Важливим елементом для успішної реалізації Проекту є оперативність та цілеспрямованість координаторів кластерів та робочих груп. При необхідності, можуть бути залучені місцеві експерти на основі чіткого технічного завдання, яке буде розроблене на початковому етапі. Проект передбачає, що робочі групи кластерів будуть орієнтовані на планування, управління і моніторинг заходів на основі результатів, а також забезпечує, щоб вони мали достатній потенціал для успішної реалізації Проекту.

Інституційна спроможність МОН буде посилена завдяки підтримці ЄС, що впроваджує програму підвищення ефективності державної служби у 10 пілотних міністерствах. Відповідно до узгодженого плану у МОН з'явиться близько 100 нових вакантних посад (посади державної служби). Буде створено сім генеральних директоратів, один з яких буде відповідати за впровадження нової української школи. За інформацією МОН генеральний директор цього директорату буде Національним координатором Проекту.

Також основне припущення полягає в тому, що інститути післядипломної педагогічної освіти (ППО), вчителі та заклади педагогічної освіти (ЗПО) самі зацікавлені взяти участь у Проекті. Їх необхідно заохочувати для поширення здобутих знань та кращих практик.

Передбачається, що координація та комунікація про інші проекти допомоги в цій галузі допоможе уникнути дублювання і суміщення заходів. Проект ґрунтується на припущенні, що реформа освіти здійснюється за планом. Також припускається, протистояння змінам вдасться подолати шляхом відкритого діалогу, розбудови інституційної спроможності та обміну досвідом.

1.4. Результати та стратегії реалізації

Очікуваним довгостроковим впливом Проекту є *«Покращення якості та рівня сприйняття громадянами української освіти»*. Цей вплив буде оцінюватися за допомогою трьох основних індикаторів:

- Рівень сприйняття громадянами змін у галузі освіти (за основу буде взято рівень згідно з соціальними дослідженнями 2016 року),

- Підвищення рівня задоволення вчителів своєю роботою (за основу буде взято рівень, визначений шляхом соціальних досліджень та опитувань цільових груп, або на підставі результатів програми ОЕСР з міжнародного освітнього дослідження TALIS)
- Рівень компетентностей (математика/мова, учні 4-го класу). Моніторинг буде здійснюватися на підставі освітньої статистики.

Проект спрямований на підтримку Уряду України у його зусиллях щодо забезпечення загального доступу до якісної освіти, подолання територіальних та регіональних відмінностей у якості та переходу до змісту освіти на основі розвитку компетентностей. Проект дозволить досягти конкретних наслідків – «Модернізація української освіти, вдосконалення методів викладання та навчання відповідно до вимог 21 століття». Підтримка буде надаватися за трьома тематичними напрямками:

- Розвиток компетентностей учителя
- Популяризація освіти
- Освітнє середовище

Очікувані індикатори результативності будуть представлені в Таблиці Результатів та розглянуті на початковому етапі Проекту.

РЕЗУЛЬТАТИ КЛАСТЕРІВ

Проект підтримує три взаємопов'язані тематичні напрями, так звані кластери: розвиток компетентностей учителя, популяризація освіти та освітнє середовище. Проект повністю узгоджується з цілями та діями Плану заходів, що зазначений у таблиці 1 нижче.

Таблиця 1. Цілі Плану заходів

У наведеній таблиці затемнені рядки позначають цілі, які підтримуються Проектом:

Цілі	Напрями фінської підтримки
1.1. Розробити та прийняти нові державні стандарти середньої освіти.	Нові стандарти базуватимуться на компетентнісному підході.
1.2. Розробити рамкові освітні програми та навчальні плани відповідно до нових стандартів.	Освітні програми та навчальні плани будуть розроблені відповідно до нових державних стандартів. Рамкові освітні програми та навчальні плани забезпечують інклюзивну освіту для дітей з особливими потребами.
1.3. Оновити навчальні плани та програми відповідно до існуючого Державного стандарту середньої освіти.	Перші діти, які навчатимуться в першому класі Нової української школи, підуть до школи 1 вересня 2018 року (результати кластера 1).
1.4 Розробити та провести тестування типових навчальних програм.	Будуть розроблені типові навчальні плани. Школи будуть виконувати їх або створювати власні навчальні плани на 2018-2019 навчальний рік.
1.5. Підготувати нові підручники та інші навчальні матеріали.	Будуть розроблені та опубліковані стандарти для 1-го класу, нові підручники для 10-11 класів (результати кластера 2).
Напрямок 2. Розвиток людських ресурсів	
2.1. Підготувати вчителів початкової школи до змін	Новий державний стандарт початкової освіти буде запроваджений з вересня 2018 року.
2.2. Розробити основи підготовки та підвищення кваліфікації вчителів	Буде вдосконалено систему підготовки та перепідготовки вчителів (результати кластера 1).

2.3. Розробити професійні стандарти для директора та вчителя	У Новій українській школі інновації вчителів будуть заохочуватися і винагороджуватися (результати кластера 1).
2.4. Створити систему добровільної сертифікації вчителів	Добровільна сертифікація у Новій українській школі буде стимулом для професійного розвитку (результати кластера 1).
2.5. Диверсифікувати підходи директорів до підвищення кваліфікації вчителів	Буде розширено завдяки розвитку професійних закладів, зокрема закладів поза межами традиційної системи післядипломної освіти (ПДЮ) (результати кластера 1).
Напрямок 3. Зміни структури	
3.1. Створити мережу спеціалізованих шкіл	У Новій українській школі буде змінено багатопредметний підхід на спеціалізоване навчання у старшій школі/на другому рівні середньої школи.
3.2. Сформувані мережу опорних шкіл	Мережа опорних шкіл буде сформована з метою створення умов для отримання якісної освіти учнями у сільській місцевості.
3.3. Забезпечити кожній сільській дитині можливість отримати базову освіту за місцем проживання	Діти початкового шкільного віку зможуть отримати початкову освіту за місцем проживання (результати кластера 3).
3.4. Забезпечити різні форми освіти	Батьки можуть обрати форму та місце навчання для дітей, зокрема дистанційну, мережеву, змішану освіту, екстерном або в сім'ї (удома).
Напрямок 4. Нова система управління	
4.1. Розвинути потенціал управління освітою в об'єднаних територіальних громадах	Буде створено необхідну інституційну спроможність місцевих громад для управління освітою.
4.2. Створити реальну автономію закладів освіти	Розвиток інституційної спроможності кожного закладу освіти для стратегічного управління, управління якістю та персоналом.
4.3. Зменшити бюрократичне навантаження на школу	Нова українська школа звільнить вчителя та керівника від роботи з документами, що безпосередньо не пов'язані з виконанням освітніх функцій.
Напрямок 5. Система забезпечення якості середньої освіти	
5.1. Створити систему державних органів забезпечення якості	З цією метою буде створено центральний орган виконавчої влади з регіональними відділеннями для забезпечення та популяризації якісної освіти.
5.2. Створити систему моніторингу якості середньої освіти	Буде створена національна система моніторингу якості середньої освіти.
5.3. Долучитися до міжнародного моніторингу	Україна приєднається до міжнародних програм для отримання інформації про стан і тенденції розвитку національної системи освіти.
5.4. Розроблення системи незалежного оцінювання результатів навчання	Незалежне зовнішнє оцінювання результатів навчання та професійної орієнтації допоможе краще зрозуміти нахили випускників.
Напрямок 6. Справедливий розподіл державних коштів	
6.1. Підвищити соціальний статус вчителів	Вмотивований та компетентний вчитель є головним агентом впровадження Нової української школи (результати кластера 2).
6.2. Забезпечити принцип свободи вибору в освіті	Доступ до інклюзивної освіти або навчання у спеціальних класах буде гарантовано кожній дитині з

6.3. Забезпечити прозорий розподіл державних коштів	особливими потребами. Прозоре використання державних коштів, зокрема тих, що надаються з державного і місцевого бюджетів, батьками та донорами.
Напрямок 7. Нове освітнє середовище	
7.1. Розроблення Національної онлайн-платформи «Нова українська школа»	Онлайн-платформа буде розроблена і слугуватиме базою даних для навчально-методичних матеріалів, інноваційних практик, інфраструктури, дистанційного навчання для учнів (результати кластера 3).
7.2. Обладнати шкільні приміщення відповідно до потреб Нової української школи	Шкільні будівлі будуть переобладнані для впровадження компетентнісного підходу та практичного навчання

Нижче описано ключові Результати, обґрунтування і основні сфери застосування фінської допомоги. Очікувані результати будуть представлені в Рамці Результатів та включені до бюджету на початковому етапі.

Результат кластера 1: Розвиток компетентностей вчителів

Співпраця з Фінляндією сприятиме підготовці вчителів до впровадження нових, заснованих на компетентнісному підході навчальних планів та освітніх стандартів для 1-4 класів. Відповідно до концепції Нової української школи та нового Закону України «Про освіту» підтримка буде надаватися з метою вдосконалення системи професійної підготовки вчителів. Наприклад, існує план збільшення різноманітності можливостей проведення курсів підвищення кваліфікації та впровадження національної електронної онлайн-платформи, яка дасть можливість вчителям покращувати свої навички завдяки онлайн-курсам та програмам обміну досвідом / стажувань (див. Результати кластера 3). Буде розроблено систему наставництва, щоб забезпечити надання вчителям необхідної підтримки під час їх участі у навчальних заходах та стажуваннях. Планується розробити систему сертифікації, яка забезпечить визнання професійних досягнень вчителів. Це також може включати відновлення діяльності Груп практичного навчання у школах. Деталі заходів будуть узгоджені з положеннями Закону України «Про освіту».

Впровадження нової освітньої програми на основі компетентнісного підходу розпочнеться у 2018/2019 навчальному році з 1-го класу. Протягом 2017/2018 навчального року нові навчальні плани будуть апробовані у 100 школах. Апробація також включатиме підготовку 200 вчителів та 100 заступників директорів. Підготовка вчителів включає онлайн-курси з використанням електронної онлайн-платформи (див. результати кластера 3), а також очне навчання. Поширення навчальних планів на основі компетентнісного підходу буде продовжуватися протягом 2019/2020 навчального року, і очікується, що вчителі другого класу, а потім третього та четвертого класів розпочнуть застосовувати нові навчальні плани на основі компетентнісного підходу. Фінська підтримка, що надаватиметься у рамках проекту, буде спрямована на аналіз пілотних програм і підготовку висновків та кращих прикладів, які будуть використовуватися під час наступних тренінгів.

Нижче висвітлено ключові сфери застосування фінської підтримки з посиланнями на План дій МОН.

- Підтримка планування та проведення підготовки вчителя (ціль 2 Плану заходів). Це включає оцінку пілотних програм та вивчення отриманого досвіду для подальшого розвитку програм підготовки вчителів. Фінська допомога також буде спрямована на підготовку тренерів у 25 ІППО для надання їм нових концепцій та підходів, включаючи підготовку навчальних програм, матеріалів, тренінгів та систем моніторингу. Тренінг для тренерів буде розроблений у тісній співпраці з ІППО на основі наявних компетенцій та з метою посилення відповідальності.

- Підтримка розроблення професійних стандартів для директорів та вчителів початкової школи (ціль 2.3 Плану заходів). Ці стандарти описують професійні знання, професійну практику та професійний розвиток, які необхідні вчителям і директорам, і які можуть бути визначені для різних етапів кар'єри. Вони є необхідними елементами оцінювання ефективності роботи вчителів і директорів та їх професійного розвитку.
- Підтримка розроблення різних підходів до професійного розвитку вчителів (ціль 2.5 Плану дій). Це включає розроблення нової процедури, критеріїв, інструментів та електронних матеріалів для оцінки рівня компетентності вчителів та їхнього розвитку, а також системи наставництва. Буде запроваджено нову систему добровільної сертифікації. Окремі програми вже існують, проте вони не відповідають новим стандартам. Нова система сертифікації передбачає орієнтацію професійного розвитку на нові професійні стандарти для вчителів та взаємозв'язок з професійною кар'єрою (ціль 2.4 Плану заходів).
- Проект запропонує інноваційні шляхи залучення в процес педагогічних навчальних закладів. Наприклад, розроблення та впровадження нової інноваційної бакалаврської освітньої програми для вчителів початкової школи (консорціумом університетів у партнерстві з ІІПО та школами) може передбачати конкурс для закладів педагогічної освіти з розроблення інноваційних програм, підходів та інструментів.

Передумовою системної реформи педагогічної освіти (навчання вчителів) в Україні є розроблення та реалізація політичного документа – Концепції підготовки та підвищення кваліфікації вчителів, яка відкриє можливості для нових інноваційних моделей підготовки вчителів та застосування кращих практик (ціль 2.2.1 Плану заходів). Фінський досвід буде використано в якості внеску у цей процес. До завершення строку реалізації Проекту буде розроблено рекомендації щодо методів професійного розвитку вчителів на основі досвіду впровадження Проекту, сертифікації, стандартів для вчителів та різноманітних методів навчання та вимог до навчального плану. Цей кластер підтримує досягнення цілей Плану заходів щодо Нової української школи: 1.3. і 2.2. – 2.5.

Реципієнти

Основними реципієнтами є вчителі, які будуть підготовлені до викладання згідно з новими державними стандартами, починаючи з учителів, які розпочнуть навчати 1-й клас у вересні 2018 року. Інститути підвищення кваліфікації та університети отримають користь від Проекту. Інноваційні освітні програми будуть поширюватися серед інших надавачів послуг педагогічної освіти (навчання вчителів).

Моніторинг, оцінка та дослідження

Заклади педагогічної освіти мають вирішальне значення для впровадження нових навчальних планів. На сьогодні немає достовірних даних ні щодо ресурсів та наявного досвіду, ні щодо недоліків у закладах педагогічної освіти і освітніх програмах. Тому одним з перших заходів є проведення аудиторської перевірки, яка допоможе визначити як сильні сторони і можливості існуючої системи підвищення кваліфікації вчителів та ІІПО, так і недоліки, які буде необхідно виправити.

Результат кластера 2. Популяризація освіти

Низький статус професії педагога визначено як одну з ключових проблем української системи освіти. Тому популяризація освіти через засоби комунікації та поширення інформації про нові стандарти та переваги реформ є невід'ємною частиною реформи.

Міністерство освіти і науки України розробило свою першу стратегію комунікації на 2017-2020 роки. Метою стратегії є підвищення позитивного сприйняття ролі освіти в суспільстві, формулювання призначення освіти та покращення іміджу МОН.

Стратегія комунікації була розроблена громадською організацією «Зміна комунікації» на прохання МОН. Стратегія базується на результатах аналізу ситуації, яким було встановлено, що в цілому більшість громадян має більшу довіру до системи освіти, ніж до МОН. У той же час рівень довіри до МОН перевищує рівень довіри до Уряду. Проте комунікація здійснюється, переважно, на рівні Міністра, спостерігається низька комунікаційна активність інших високопосадовців МОН. Популяризація освіти є необхідною на всіх рівнях і в усьому суспільстві, щоб отримати необхідну підтримку для реформи.

Україна бере участь в дослідженні PISA 2018. Аналіз потреб спроможності, проведений ОЕСР (2018), показав, що Україна має достатню спроможність провести дослідження PISA та відповідає технічним стандартам. Основні недоліки спроможності пов'язані зі створенням сприятливого середовища, тоді як організаційна спроможність є відносно сильною. Однак недоліки у спроможності забезпечення сприятливого середовища можуть обмежити користь від інвестицій України в дослідження PISA. Однією з конкретних рекомендацій Аналізу потреб спроможності є необхідність визначити інформаційні потреби, які мають бути охоплені дослідженням PISA, для підтримки прийняття рішень та визначити способи поширення цієї інформації (звіти, презентації, засоби масової інформації та ін.), а також відповідальних за її підготовку осіб.

Фінська підтримка

Фінляндія підтримує Український центр оцінювання якості освіти шляхом надання короткострокової технічної допомоги для проведення семінару щодо аналізу даних та послуг перекладу, а також надання консультаційних експертних послуг УЦОЯО і згодом його працівникам для опрацювання результатів дослідження PISA. Крім того, фінська підтримка буде сприяти досягненню мети комунікаційної стратегії під гаслом «Широка громадськість і освітня спільнота обізнані про реформу освіти». Комунікація буде спрямована переважно на освітню спільноту та на батьків шляхом:

- підвищення рівня обізнаності про реформу освіти та позитивного сприйняття реформи (ціль 6.1. Стратегії)
- підтримки проведення дослідження PISA та використання результатів PISA
- сприяння обміну інформацією та налагодження зв'язків між школами та фахівцями у галузі освіти, включаючи підтримку діяльності активних педагогів як агентів змін.

Традиційна робота зі зв'язків з громадськістю буде покладена на прес-службу МОН, включаючи розповсюдження прес-релізів, інтерв'ю зі спікерами МОН та офіційні прес-заходи. Кластер «Популяризація освіти» буде охоплювати інші види комунікаційної діяльності, зокрема різні формати співпраці зі ЗМІ (статті, аналітичні звіти), розробку інформаційних матеріалів (інфографіка, довідкові матеріали) та ведення сторінок у соціальних мережах, зокрема змістовне наповнення (крім популяризації). Буде проведено інформаційні кампанії для вчителів та батьків. Міністерство освіти і науки України буде мати велику користь від створення постійної професійної Служби Комунікації. У разі відсутності такої служби комунікаційні послуги для проекту будуть закуповуватися зовні. Заходи інформаційної підтримки проведення дослідження PISA буде реалізовано у співпраці з Українським центром оцінювання якості освіти, який координує дослідження PISA 2018. Заходи передбачають інформування вчителів, батьків і широкої спільноти про те, що таке дослідження PISA, які його можливості і як воно може використовуватися для покращення освіти, підготовки вчителів (підвищення кваліфікації, навчання), розробки навчальних планів, ухвалення рішень та розроблення політики.

Діяльність з комунікації буде спрямована на висвітлення досягнень активних вчителів та інших освітян як агентів змін та сприятиме процесу обміну знаннями, наприклад, через

презентації / організацію заходів та тренінгів з комунікативних навичок для вчителів (наприклад, навички презентації, медіа тренінги, лідерські якості).

Проект буде сприяти інституціоналізації комунікації в МОН та надавати підтримку імплементації і подальшому розвитку комунікаційної стратегії. Проект буде використовувати послуги місцевих провайдерів для реалізації заходів, пов'язаних з комунікацією.

Цей кластер підтримує досягнення цілі 6.1. Плану заходів щодо Нової української школи.

Реципієнти

Основною цільовою аудиторією заходів є вчителі, адміністрація шкіл, батьки та громадянське суспільство в цілому.

Моніторинг та оцінка

Підвищення рівня обізнаності про реформу серед освітян та широкої громадськості є одним із основних індикаторів цього Проекту. Соціологічне дослідження, проведене у 2016 році¹, надає вихідні показники для результатів. Індикатори результативності наведені в Рамці Результатів.

Результати кластера 3: Освітнє середовище

З метою реагування на потреби сучасного суспільства МОН зосередило увагу на розробленні електронної онлайн-платформи для використання вчителями та учнями. Ця платформа передбачає створення для вчителів, інших освітян та учнів освітнього середовища, яке дозволить підвищити рівень їхніх професійних навичок та навчатися один в одного. Вона буде служити банком навчальних та методичних матеріалів, інноваційних практик, інфраструктури та дистанційного навчання для учнів, вчителів, батьків та керівників навчальних закладів. Платформа буде містити інформацію про нові стандарти освіти, методи оцінки, відео-уроки та відкриті онлайн-курси. Вона може стати новим мотиваційним навчальним середовищем та дозволить підвищити ефективність навчання. МОН шукає партнерів для спільного фінансування цієї ініціативи, а також для обміну досвідом та проведення експертизи.

Робота зі створення електронної онлайн-платформи вже розпочалась. Проте необхідна підтримка, *по-перше*, для подальшого розвитку концепції, а *по-друге*, для розвитку навичок та компетентностей для створення, використання та оцінки матеріалів. Розвиток спроможності вчителів також необхідний, оскільки існує розрив між вчителями та учнями щодо навичок використання сучасних технологій. Цей результат кластеру 3 також тісно пов'язаний з новою концепцією професійного розвитку (результат кластеру 1) та популяризацією освіти (результат кластеру 2). Майбутній професійний розвиток передбачає обмін досвідом між вчителями, а онлайн-курси і електронна онлайн-платформа можуть використовуватись для обміну і поширення інформації та зворотного зв'язку, наприклад, щодо розроблених проектів професійних стандартів для вчителів та керівників. Платформа також може використовуватись для роботи з учнями, які проживають у сільській місцевості, та учнями, які мають особливі освітні потреби (наприклад, аудіо-книги, адаптовані навчальні матеріали). На сьогодні у плані заходів щодо Нової української школи відсутня дорожня карта впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, проте така дорожня карта буде необхідна для поступового оновлення ІКТ у школах.

Цей результат кластера 3 також передбачає розвиток лідерства в школах шляхом розроблення і поширення професійних стандартів для керівників шкіл (ціль 2.3 Плану

¹ Оцінка потенціалу суспільства для реформи системи освіти в Україні. Звіт про висновки соціологічного опитування ГО «Інститут лідерства, інновацій та розвитку» та Інституту соціальної і політичної психології НАН України.

заходів) та вдосконалення лідерських якостей. Нове бачення та компетентнісний підхід також вимагає нових видів навчальних матеріалів та систем оцінювання, які будуть розроблені в рамках цього кластера.

Фінська підтримка

Проект підтримує розвиток сприятливого навчального середовища з різних сторін, зокрема шляхом створення підручників та навчальних матеріалів, навчання лідерських якостей та підтримку розробки і використання електронної онлайн-платформи. Зокрема, Проект передбачає:

- підтримку створення навчального посібника та навчального матеріалів, а також створення матеріалів для учнів з особливими потребами, зокрема книг зі шрифтом Брайля та аудіокниг.
- підтримку при розробленні професійних стандартів для керівників шкіл та їх поширення.
- підтримку введення в експлуатацію електронної онлайн-платформи та розроблення заходів для її ефективного використання, наприклад для професійного розвитку та сертифікації вчителів.

Буде здійснено пошук інноваційних та творчих засобів поєднання професійного розвитку з електронною онлайн-платформою. Наприклад, через платформу можна поширювати компетентності для вчителів та керівників шкіл. Це дасть змогу оцінити можливості системи та потреби її подальшого розвитку. Цей кластер підтримує досягнення цілей Плану заходів щодо Нової української школи: 1.5, 3.3. і 7.1.

Реципієнти

Реципієнтами результатів цього кластеру є вчителі, які використовують та розробляють навчальні матеріали. Важливою зацікавленою стороною є також Академія педагогічних наук України, яка має великий досвід розроблення матеріалів, однак тепер повинна змінити свої підходи відповідно до вимог навчальних планів на основі компетентнісного підходу. Автори підручників отримають можливість розробляти матеріали з урахуванням компетентнісного підходу.

1.5 Підходи і стратегії реалізації

Проект розроблено на запит МОН щодо встановлення контактів з фінськими навчальними закладами і експертами. Отже, основною стратегією його реалізації буде обмін досвідом між фінськими і українськими експертами і навчальними закладами у формі технічної допомоги (консультації експертів), навчальних візитів та інших видів співпраці і обміну досвідом. Зокрема, Проект дозволить зустрітися авторам і видавцям фінських та українських підручників (результати напряму 3) та тренерам учителів (результати напряму 1). Напрями для короткострокової технічної допомоги будуть визначені протягом початкової фази.

Проект розглядає інклюзивну освіту (зокрема, освіту дітей із спеціальними освітніми потребами, дітей з інвалідністю, дітей з меншин) як наскрізну тему, що охоплює усі заходи за трьома напрямами результатів. Наприклад, тематика спеціальних освітніх потреб буде інтегрована у підготовку вчителів, розроблення матеріалів і розвиток системи оцінювання. Також виконавці Проекту зможуть активно обмінюватися досвідом з іншими проектами та інтегрувати цільові заходи (наприклад, із розроблення дорожньої карти інклюзивної освіти) у свій план дій, якщо це сприятиме досягненню цілей реформи і відкриватиме можливості для рівного доступу до якісної освіти для усіх.

1.6 Оцінка ризиків і реагування на ризики

Матриця потенційних ризиків наведена у таблиці 2 нижче. Цей документ також містить основні припущення (див. пункт 1.3.), які необхідно врахувати для досягнення результатів, прогресу від одного рівня результатів до іншого та перетворення ідей в заходи. Моніторинг стану цих ризиків і припущень є частиною системи управління, моніторингу і звітності Проекту.

Таблиця 2 – Матриця ризиків

Шкала оцінок: Н = низька, С= середня, В = висока

РИЗИК	Вірогідність	Вплив	Вид моніторингу	Реагування на ризик
Соціальна і політична нестабільність загрожує та/або впливає на виконання Проекту.	С	С	Політичний діалог та спостереження (Наглядова рада і Координаційний комітет)	Опитування думки і спостереження свідчать, що більшість людей вважає освітню реформу необхідною. Це формує здорову основу для стійкого впровадження реформи. МОН, яке очолює цей процес, несе велику відповідальність. Партнерські методи роботи, залучення зацікавлених сторін сприятимуть успіху Проекту.
Окремі законодавчі ініціативи не сприяють або не дозволяють зміни. Процес децентралізації і адміністративні рішення затримуються і не надають школам необхідної автономії, потрібної для впровадження реформи.	Н	В	Контроль спільно з МОН	Ретельний моніторинг спільно з МОН, звіти про затримки і проблеми. Внутрішня синергія Проекту (наприклад, виготовлення друкованих матеріалів у поєднанні з підготовкою вчителів) може бути використана як засіб зменшення впливу цього ризику.
Недостатність або запізнення з фінансуванням зі сторони МОН затримує виконання Проекту.	С	В	Обговорення спільно з МОН	Буде підготовлено кошторис виконання Проекту із зазначенням внеску МОН. Регулярний контроль.
РИЗИКИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОЕКТОМ				
Школи та інші заклади освіти не готові до змін. Розбудова спроможності слабших ІППО займе більше часу, ніж очікується, що знизить ефективність допомоги,	С	С	Регулярний контроль спільно з МОН, моніторингові звіти	Методи партнерської співпраці із зацікавленими особами; лобювання та інформування на місцевому рівні про важливість Проекту,

наданої реципієнтам.				цільова розбудова спроможності і консультування.
Результати напряму 1: Не буде досягнуто консенсусу щодо стандартів для учителів / керівників шкіл.	Н	В	Моніторингові звіти	Ключові зацікавлені сторони будуть залучені до розроблення стандартів для учителів. Підтримка за рахунок технічної допомоги.
Результати напряму 2: Сталість комунікації внаслідок відсутності державного фінансування з бюджету. Це може призвести до того, що фактичні досягнення і наслідки не будуть поширюватися.	В	В		Проект фінансує Службу комунікації протягом щонайменше трьох років його реалізації. Стратегія комунікації передбачає залучення зацікавлених осіб і реципієнтів для того, щоб забезпечити продовження комунікації на місцевому рівні після завершення Проекту. Проект працюватиме у напрямку створення служби комунікації в МОН.
Результати напряму 3: Учителі та заклади освіти не мають відповідних ресурсів і спроможності користуватися різноманітними можливостями онлайн-платформи. Учителі не хочуть наповнювати або користуватися онлайн-платформою.	С	С	Контрольні дослідження	Проект забезпечить підтримку розвитку і використання різних видів матеріалів через застосування різноманітних засобів, зокрема проведення навчальних семінарів, медіа заходів, окремих нематеріальних стимулів для користувачів.
ІНСТИТУЦІЙНІ РИЗИКИ				
Недостатнє забезпечення ресурсами для здійснення запланованої діяльності.	Н	В	Діалог з МОН	МОН необхідно своєчасно визначити відповідальних працівників (зокрема, членів команд кластерів). Кошторис витрат на виконання буде затверджений на початковій стадії, щоб визначити розподіл витрат між партнерами. МОН продовжить пошук додаткових ресурсів.
Обмежена зацікавленість та спроможність	С	С	Консультації; поточні звіти	Аналіз на ситуації як на місцевому рівні, так і в

вирішити потенційні проблеми з меншинами і рівним доступом до освіти.				ширшому контексті співпраці. Пошук стратегічної взаємодії з проектами, які спрямовані на вирішення цих особливих проблем. Моніторинг.
---	--	--	--	---

2. Реалізація Проекту

2.1 Виконавці

Компетентними органами є Міністерство освіти і науки України (МОН) і Міністерство закордонних справ Фінляндії (МЗС). Представники цих органів влади залучаються до управління, ухвалення рішень (Наглядова Рада, Керівний Комітет) і моніторингу.

Консалтингове агентство буде залучене за договором через відкритий тендер. МЗС організує проведення тендеру, за результатами якого МЗС і МОН спільно оберуть консалтингове агентство для підтримки реалізації та управління Проектом. Це агентство буде надавати підтримку національному офісу для реалізації Проекту.

Додатково до ГТР консалтингове агентство має призначити команду у складі трьох експертів, які будуть відповідальними консультантами для трьох Кластерів Проекту та надаватимуть підтримку Кластерам протягом реалізації Проекту. Досвід, який вимагається від цих консультантів, включає підготовку вчителів, оцінювання результатів навчання / аналіз дослідження PISA та виробництво навчальних матеріалів. Ці фахівці будуть мати статус короткострокових експертів (КСЕ) Проекту та будуть приїжджати в Україну на запит Проекту. Ця умова не виключає залучення інших КСЕ, якщо виникає така потреба.

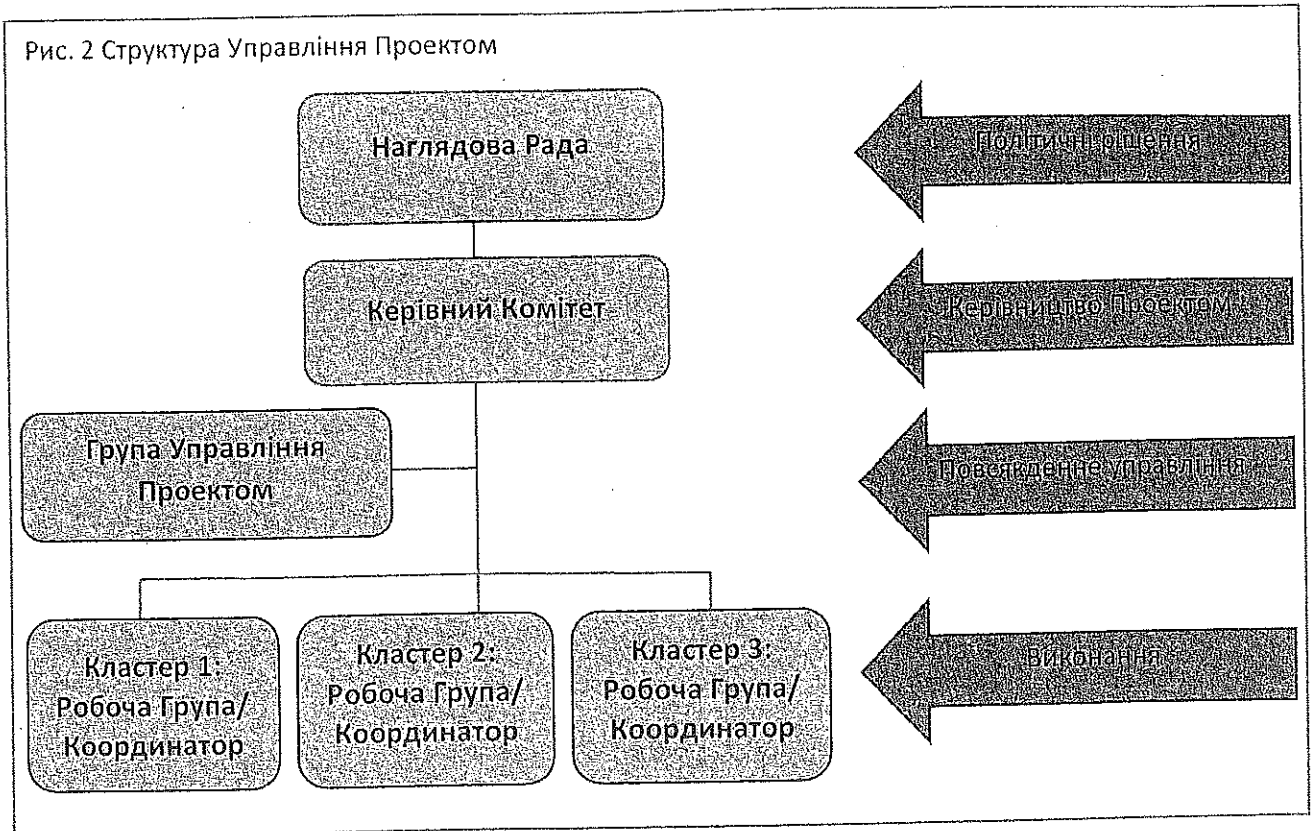
Національний офіс (національний координатор) буде відповідати за доступність необхідної технічної експертизи. Він буде організовувати навчальні поїздки та інші міжнародні заходи з обміну досвідом відповідно до Проектного документа і Щорічних планів роботи.

Консалтингове агентство зобов'язане мати надійні зв'язки з фінськими навчальними закладами, зокрема із закладами, які залучені до розроблення навчальних планів на основі компетентнісного підходу, навчання і професійного розвитку учителів, виробництва навчальних матеріалів (зокрема ІКТ) та підтримки впровадження навчальних планів на рівні шкіл. Крім того, необхідною вимогою є наявність у агентства широкої мережі короткострокових експертів і досвіду проведення заходів з обміну досвідом між навчальними закладами різних рівнів у Фінляндії.

2.2 Управління Проектом

Структура управління Проектом включає Наглядову раду (НР), Керівний Комітет (КК), Група Управління Проектом (ГУП) і три Робочі групи Кластерів (РГК). Стосовно персоналу, у Проекті на умовах повної зайнятості працюватиме один міжнародний технічний експерт (Головний Технічний Радник – ГТР) і один Національний Координатор Проекту (НКП), а також секретар і перекладач. Групу Короткострокових Експертів (міжнародних і місцевих) буде залучено до реалізації Проекту. Структура управління Проектом представлена на рис. 2 нижче.

Рис. 2 Структура Управління Проектом

Завдання, мандат, запропоновані учасники і графіки зустрічей вказані у таблиці 3 і в Технічному Завданні (ТЗ).

Таблиця 3. Управління Проектом

Наглядова Рада (НР)		
Мандат і Завдання	Учасники	Зустрічі
Наглядова Рада Проекту має усі повноваження на ухвалення рішень. Вона схвалює щорічні плани і звіти та основні зміни в планах заходів і бюджетах.	Посадові особи найвищого рівня від МОН (Міністр, Заступник Міністра) і МЗС (Директор департаменту, Посол); інші особи за потреби.	Протягом першого року реалізації: для схвалення початкового звіту і щорічного плану заходів. Щорічно для схвалити щорічних звітів і планів. За потреби. Зустрічі організовує МОН.
Керівний Комітет (КК)		
Мандат і Завдання	Учасники	Зустрічі
КК здійснює керівництво і моніторинг за реалізацією Проекту та забезпечує координацію Проекту з іншими проектами і планами у сфері освіти. Проводить обговорення і надає консультації керівництву і робочим групам для досягнення очікуваних результатів. Схвалює	Керівники / Директори відповідних департаментів, МОН (наприклад, середньої освіти, міжнародного співробітництва, інклюзивної освіт); представник одного ІППО і педагогічного навчального закладу. Представник фінського посольства (МЗС). ГТР і Національний Координатор	Щоквартальні. На початку строку реалізації проекту КК зустрічається вперше для визначення процедур реалізації Проекту.

щоквартальні плани і поточні звіти. Обговорює щорічні звіти і подає їх на схвалення НР.	Проекту беруть участь у якості секретарів без права голосу. Координатори Кластерів також можуть бути присутніми на зустрічах КК для презентації і обговорення окремих питань своїх Кластерів.	
Команда Управління		
Мандат і Завдання	Учасники	Зустрічі
Повсякденне управління Проектом, зокрема планування, управління і моніторинг діяльності Кластерів. КУП звітує перед КК.	Національний Координатор Проекту, Головний Технічний Радник і Координатори Кластерів, Короткостроковий Технічний Експерт за потреби.	Щотижня і за потреби.
Робочі групи Кластерів		
Мандат	Учасники	Зустрічі
Робочі групи Кластерів здійснюють виконання заходів. Несуть відповідальність за планування, управління і моніторинг окремих заходів кластерів. Звітують перед КУП.	Учасниками є відповідні фахівці МОН і визначені представники зацікавлених закладів та регіонів. Представник відповідного підрозділу / департаменту МОН; технічні експерти, КТЕ; на зустрічах головує Координатор Кластера.	За потреби

2.3. Управління фінансами

Консалтингове агентство несе основну відповідальність за управління фінансами Проекту. Буде відкрито окремий рахунок Проекту. Кошти будуть виплачуватися на підставі запитів про фінансування, які подаються КУП відповідно до схвалених планів заходів та бюджетів. Найманий персонал Проекту (адміністратор, перекладач, місцеві КТЕ, група комунікації тощо) будуть отримувати заробітну плату з бюджету Проекту. Робота Національного Координатора Проекту та Координаторів Кластерів не оплачується з бюджету Проекту.

2.4. План комунікації та поширення інформації

План комунікації та поширення інформації Проекту буде розроблено на початковому етапі, і його реалізація є частиною заходів Кластера 2. Мета плану комунікації полягає у спрощенні двостороннього співробітництва, підтримці активного обміну інформацією між усіма зацікавленими сторонами та засобами масової інформації і сприянні прозорості інформації про співпрацю та результати. Поширення інформації також передбачає надання інформації про результати проекту МЗС у такому форматі, який дозволить МОН та МЗС просто використовувати цю інформацію для своїх комунікаційних заходів.

3. Планування

План реалізації Проекту буде ґрунтуватися на щорічних планах заходів та бюджетах, складених згідно з Проектним Документом, Послідовністю Результатів Проекту та Рамкою

Результатів. Команда Управління Проектом буде координувати процес щорічного планування. Щорічне планування передбачає визначення щорічних цілей та результатів з вимірюваними індикаторами, а також цілей, заходів і розподілу ресурсів (бюджету) у межах загального плану заходів Проекту. Ці плани презентуються Керівному Комітету для обговорення та коментарів, а потім подаються Наглядовій Раді для схвалення. Детальна інформація про планування та формування бюджету міститься в Інструкції з реалізації двосторонніх проектів МЗС (2016). План заходів та бюджет повинен мати розбивку відповідно до результатів Проекту, наприклад за результатами кластера. Щорічні плани та щорічні звіти відповідно схвалюються Наглядовою Радою.

На підставі схвалених щорічних планів Команда Управління Проектом та Координатори Кластерів складають щоквартальні плани. Щоквартальні плани схвалюються Керівним Комітетом, який також перевіряє їх на відповідність до загального щорічного плану, схваленого Наглядовою Радою. Якщо передбачаються значні відхилення, необхідно проконсультуватися з Наглядовою Радою та отримати її схвалення. Щоквартальні плани є підставою для запитів на отримання коштів.

На початковому етапі буде розроблено Інструкцію з виконання Проекту з детальним описом правил закупівлі, виплати винагороди, поширення інформації тощо. Національний офіс підготує перший проект Інструкції та поширить його серед учасників КУП для коментарів. План закупівлі може складатися та оновлюватися регулярно.

3.1. Початковий етап

Проект розпочнеться з шестимісячного початкового етапу. Метою цього початкового етапу є розроблення ефективного плану заходів та системи управління Проектом, створення команди та презентації Проекту ключовим зацікавленим сторонам. На початковому етапі також має бути забезпечено, щоб з самого початку захист прав людини та пріоритети МЗС були визначені як провідні принципи виконання та управління Проектом від початку. Заходи початкового етапу включають:

- Забезпечення роботи управління Проектом, зокрема пояснення учасникам Наглядової Ради, Керівного Комітету та Робочих груп Кластерів процедур та правил Проекту, проведення тренінгу щодо результативного управління Проектом та поетапного управління Проектом.
- Розроблення загального плану заходів на весь строк реалізації Проекту спільно з ключовими зацікавленими сторонами.
- Розроблення детального плану заходів на перший рік реалізації Проекту, зокрема підготовка ТЗ для залучення короткострокових технічних експертів (крім тих трьох КТЕ, які будуть залучені разом з ГТР). Ці ТЗ будуть міститися в додатках до Щорічного плану заходів та схвалюватися Наглядовою Радою. На підставі ТЗ Національний офіс буде визначати відповідних експертів та подавати їх резюме Команді Управління Проектом і Керівному Комітету для схвалення.
- Визначення базових та цільових показників. Проведення кадрового аналізу/дослідження та оцінки спроможності ІППО і дослідження потреби в навчанні, а також інших необхідних базових досліджень та опитувань.

Команда Управління Проектом готує початковий звіт для Керівного Комітету та, у разі необхідності, пропонує зміни до Проектного документа. Окремі результати початкового етапу представлені в Інструкції з реалізації двосторонніх проектів МЗС (2016).

Першу зустріч Керівного Комітету буде організовано МОН. На ній буде узгоджено правила реалізації Проекту. Друга зустріч КК відбудеться наприкінці початкового етапу з метою обговорення початкового звіту та загального плану заходів Проекту, а також плану заходів на перший рік його реалізації. Керівний Комітет також погоджує внесок кожної зацікавленої сторони на перший рік (на основі плану заходів та бюджету Проекту) і визначає вимоги щодо моніторингу звітності та виконання заходів Проекту і відповідальність

залучених сторін. Процес обговорення та ухвалення рішень під час зустрічей буде фіксуватися у погодженому протоколі або в інших спільних документах (наприклад, у пам'ятних записках). Керівний Комітет подає загальний план та щорічний план Наглядовій Раді для схвалення.

4. Ресурси

4.1. Людські та матеріальні ресурси і партнерства, необхідні для досягнення результатів

Проект технічної допомоги фінансуватиме роботу одного Головного технічного радника (ГТР) на весь період реалізації Проекту та короткострокових технічних експертів. Буде презентовано проект ТЗ для ГТР і трьох КТЕ. Конкретні напрями роботи для інших КТЕ будуть визначатися на початковому етапі.

Міжнародна технічна допомога

Головний технічний радник

Увесь час (41 місяць) ГТР у взаємодії з Національним координатором Проекту. ГТР несе відповідальність за загальне управління Проектом та Кластером 1. Очікується, що ГТР знає та має досвід щодо підготовки вчителів у Фінляндії та розроблення / впровадження навчальних планів, оскільки це основні заходи Проекту.

Міжнародний короткостроковий технічний експерт

Як зазначено вище (пункт 2.1), консалтингове агентство запропонує команду з трьох експертів, які призначаються відповідальними консультантами для трьох Кластерів Проекту та надаватимуть підтримку Кластерам протягом строку реалізації проекту. Інші короткострокові технічні експерти призначаються відповідно до конкретних потреб та запитів про підтримку виконання та досягнення результатів Проекту. КТЕ з підготовки учителів та аналізу результатів PISA будуть залучені вже протягом першого року реалізації Проекту. КУП спільно з Координаторами Кластерів визначає потребу в технічній допомозі (ТД) та розробляє ТЗ для КТЕ (міжнародних, місцевих) для обговорення з Керівним Комітетом та схвалення Проектною Радою. Це може відбутися вже на початковому етапі, але також і згодом, коли виникне така потреба. Консалтингове агентство визначає відповідних експертів та подає резюме потенційних кандидатів для обговорення і схвалення КУП та КК.

Кожен КТЕ (міжнародний і місцевий) буде залучений на підставі конкретного ТЗ, у якому буде визначено потребу в ТД, очікувані результати та цілі, а також очікувану тривалість консультацій та вимоги до звітності. Тривалість надання ТД може становити від 1-2 тижнів до кількох місяців відповідно до потреб. Група з трьох короткострокових експертів, що перебуватиме в національному офісі, буде співпрацювати безпосередньо з координаторами Кластерів. Міжнародні КТЕ зобов'язані мати досвід розвитку системи освіти в Фінляндії.

Запланована загальна тривалість роботи КТЕ у трьох кластерах становить 52 місяці. Розподіл КТЕ між кластерами буде визначатися під час виконання Проекту і відповідно до рівня зацікавленості та результатів.

Підтримка Національного офісу

Консалтингове агентство забезпечить підтримку діяльності Національного офісу. Важливо, щоб для забезпечення роботи Національного офісу було передбачено достатньо ресурсів, оскільки Проект передбачає значну кількість візитів для обміну досвідом між фінськими та українськими установами. Короткий опис завдань Національного офісу буде вказаний у Технічному Завданні, але загалом вони передбачають надання підтримки КУП

під час реалізації Проекту. Важливо, щоб Національний офіс був добре обізнаний із фінською системою освіти та мав досвід організації заходів з обміну досвідом у формі ТД, навчальних візитів та обміну експертів.

Національні експерти

Національний Координатор Проекту

Національний Координатор Проекту (робота якого не фінансується цим Проектом) на постійній основі буде співпрацювати з Міжнародним Головним Технічним Радником (ГТР). За інформацією МОН генеральний директор директорату Нової української школи буде виконувати функції Національного Координатора Проекту. Для цієї посади буде підготовлено ТЗ. Для роботи в Проекті буде найнято письмового і усного перекладача. До технічного персоналу належать також адміністратор Проекту, перекладач (обидві посади на умовах повної зайнятості) та бухгалтер на умовах часткової зайнятості.

Короткострокові експерти

Проект може залучати національних короткострокових експертів для надання підтримки у досягненні результатів Проекту. ТЗ буде підготовлено КУП/Координаторами Кластерів і подано Керівному Комітету для схвалення як додаток до щорічних планів або окремо у разі потреби.

Внесок МОН

МОН надає офісні приміщення для КУП у будівлях МОН. У межах можливого МОН залучить до управління та реалізації Проекту штатних державних службовців, що сприятиме забезпеченню сталості. МОН номінує склад української частини Наглядової Ради і Керівного Комітету, а також Координаторів Кластерів та інших посадових осіб, залучених до реалізації Проекту. З метою забезпечення повної інтеграції заходів з підтримки Проекту Координаторами Кластерів можуть бути штатні працівники МОН. Послуги експертів можуть фінансуватися за рахунок Проекту.

4.2. Проект бюджету

Орієнтовний проект бюджету на чотири роки представлений нижче. Прямі витрати, які відшкодовуються, та витрати Проекту будуть деталізовані на початковому етапі, витрати Проекту будуть розподілені між Кластерами відповідно до потреб та планів заходів. За інформацією МЗС на перший рік реалізації Проекту будуть доступні кошти у розмірі 700 000 євро.

Таблиця 4. Проект бюджету

МІЖНАРОДНА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА			
Технічна допомога	Кількість місяців	Сума, в євро	%
Головний Технічний Радник	41	820 000	
КТЕ для Кластера 1 Підготовка вчителів	24	480 000	
КТЕ для Кластера 2 Популяризація освіти (включаючи аналіз дослідження PISA)	10	200 000	
КТЕ для Кластера 3 Освітнє середовище (включаючи розробку навчальних матеріалів)	10	200 000	
Не розподілено	8	160 000	
Усього, ключові міжнародні експерти	93	1 860 000	
ПРЯМІ ВИТРАТИ			

5.3. Аудит та оцінка

Зовнішній незалежний середньостроковий аудит буде проведено протягом другого року реалізації Проекту. Час проведення цього аудиту буде заплановано таким чином, щоб його результати можна було використати для планування на третій рік реалізації Проекту. Відповідно до Інструкції про проведення оцінки МЗС (МЗС 2013), КУП може ініціювати цільовий аудит, що буде стосуватися конкретних аспектів, тем або питань Проекту. Аудити проводяться щорічно.

6. Сталість

Проект ґрунтується на великій відповідальності та лідерських якостях МОН, а реалізація Проекту тісно пов'язана з Планом заходів щодо Нової української школи. Ця допомога спрямована передусім на підвищення кваліфікації учителів для підтримки запровадження нових навчальних планів. Проте критично важливим елементом для забезпечення сталості є залучення у ці процеси закладів педагогічної освіти, які повинні мати необхідну спроможність для підготовки нових вчителів до впровадження нових навчальних планів. Також є ідея залучення закладів педагогічної освіти до розроблення інноваційних підходів до впровадження навчальних планів шляхом конкурсу.

Сталість досягнень Проекту залежить від рівня імплементації нового законодавства. Також Проект охоплює тільки класи початкової школи, і МОН має працювати над пошуком подальшого фінансування для забезпечення успішного впровадження навчальних планів на основі компетентнісного підходу у старших класах.

Витрати на відрядження за кордон, міжнародна технічна допомога		500 000	
Витрати на проїзд, послуги зв'язку, обслуговування офісу		500 000	
Місцеві працівники		400 000	
Національні експерти		400 000	
Усього, місцеві працівники і експерти		1 800 000	
ВИТРАТИ ПРОЕКТУ			
Результати Кластера 1: Професійний розвиток вчителів		1 300 000	
Результати Кластера 2: Популяризація освіти		540 000	
Результати Кластера 3: Освітнє середовище		500 000	
Загальна вартість проекту		2 340 000	
Усього		6 000 000	

5. Моніторинг та звітність

5.1. Моніторинг

Моніторинг реалізації Проекту та досягнень буде здійснюватися на основі індикаторів результатів та наслідків. Орієнтовний опис індикаторів міститься в Рамці Результатів, ці індикатори будуть переглянуті протягом початкового періоду, а також будуть визначені базові значення. Для більшості індикаторів базові значення можуть бути встановлені на підставі соціологічного опитування 2016 року та майбутнього опитування TALIS (міжнародне освітнє дослідження ОЕСР), наприклад рівень задоволення роботою вчителя. Дані про основні показники ефективності будуть збиратися Координаторами Кластерів та узагальнюватися КУП у щорічних звітах. У Проекті для здійснення усіх моніторингів будуть використовуватися дані без гендерного розподілу. Моніторинг ризиків та реагування на них буде здійснюватися КУП на постійній основі. Зібрана під час моніторингу дані будуть використовуватися для інформування керівництва та управління реалізацією Проекту.

5.2. Звітування

Звіти про стан реалізації Проекту та фінансові витрати готуються щоквартально. Щоквартальні звіти готуються КУП та аналізуються Керівним Комітетом. Щорічні звіти схвалюються Наглядовою Радою.

При підготовці звітів (та інших документів Проекту) необхідно дотримуватися вимог Інструкції з реалізації двосторонніх проектів МЗС. Індикатори результатів будуть аналізуватися щоквартально, а відповідні індикатори наслідків будуть аналізуватися щорічно. Поточні звіти мають містити розділи з описами, у яких зазначаються фінансові та фактичні показники стану реалізації. Щорічні звіти мають містити аналіз ризиків та припущень, які є особливо важливими для управління Проектом. Також щорічно готуються звіти про внесок МОН.

Звіти короткотермінових технічних експертів є важливими результатами Проекту. Вони повинні включати аналітичні матеріали для підтримки реформи.

УМОВИ ДЛЯ КОНСАЛТИНГОВИХ АГЕНТСТВ

1. Визначення

Для цілей цієї Угоди термін «Консалтингові Агентства» означає будь-який державний орган, публічну чи приватну юридичну особу або організацію, а також будь-яку державну чи приватну, національну або міжнародну організацію, які не є резидентами України, що погоджується Сторонами та призначається Міністерством закордонних справ Фінляндії для надання допоміжних послуг із реалізації заходів Проекту.

2. Зобов'язання Фінляндії

Фінляндія зобов'язується оплачувати послуги та витрати консалтингових агентств, за винятком витрат, які оплачує Україна згідно з пунктом 3 нижче.

3. Зобов'язання України

Якщо окремим договором не передбачено інше, Україна зобов'язана:

- (a) надати консалтинговим агентствам безкоштовно та без зайвих затримок усі необхідні дозволи та мандати;
- (b) надати та оплатити витрати за користування відповідним офісним приміщенням, зв'язком та іншими послугами для консалтингових агентств на час виконання їхніх офіційних обов'язків;
- (c) відповідно до законодавства України, дохід Консалтингових Агентств, отриманий від Фінляндії для надання послуг відповідно до цієї Угоди, не є доходом (прибутком), отриманим Консалтинговими Агентствами з джерелом походження із України і, відповідно, не підлягає оподаткуванню в Україні (за умови, що діяльність таких Консалтингових Агентств не призводить до створення постійних представництв);
- (d) не застосовувати жодних валютних або валютно-обмінних обмежень щодо коштів, які перераховуються в Україну консалтинговими агентствами відповідно до законодавства України для реалізації заходів Проекту, а також надавати дозволи на повернення таких коштів та сприяти відкриттю банківських рахунків;
- (e) звільнити консалтингові агентства від офіційної реєстрації, ліцензування та інших подібних вимог;
- (g) оперативно та безкоштовно видавати необхідні ліцензії на імпорту та інші дозволи на імпорту обладнання, яке буде використовуватися для реалізації заходів Проекту;
- (h) звільнити обладнання, яке ввозиться в Україну з метою реалізації заходів Проекту у рамках цієї Угоди та вивозиться після завершення робіт, від сплати будь-яких податків, митних платежів та інших зборів, що пов'язані із ввезенням та вивезенням обладнання з України, звільнити таке обладнання від усіх заборон та обмежень на імпорту та експорт, а також забезпечити швидке та безпечне приймання, розміщення, оброблення, розмитнення та пересилання, зберігання та подальше перевезення ввезеного обладнання; та
- (i) сприяти реєстрації транспортних засобів, що ввозяться в Україну.

УМОВИ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ

1. Визначення

Для цілей цієї Угоди термін «Працівники» означає працівників, яких працевлаштовують Консалтингові Агентства (нерезиденти – виконавці Проекту), а також осіб, яких працевлаштовує Фінляндія для виконання заходів Проекту за цією Угодою, і які не є громадянами України та постійно не проживають на її території.

2. Зобов'язання Фінляндії

2.1. Фінляндія зобов'язується виплачувати заробітну плату, сплачувати збори та інші витрати на утримання Працівників, за винятком витрат, які сплачує Україна згідно з пунктом 3 нижче.

2.2. Фінляндія зобов'язується відшкодувати витрати на поїздки Працівників та членів їх сімей до України і назад.

2.3. Заробітна плата, збори та інші витрати на утримання Працівників сплачуються винятково за рахунок фінансового внеску Фінляндії у реалізацію Проекту, зазначеного в статті IV Угоди.

3. Зобов'язання України

Україна зобов'язується вжити таких заходів стосовно іноземних Працівників, які працюватимуть в Україні за цією Угодою:

- (а) видати Працівникам та членам їх сімей безкоштовно та без затримок багаторазові в'їзні та виїзні візи, дозволи на працевлаштування та проживання та інші необхідні дозволи і документи на весь строк їх призначення;
- (б) сприяти реєстрації транспортних засобів для особистого користування Працівників та членів їх сімей;
- (в) сприяти видачі національного посвідчення водія Працівникам та членам їх сімей;
- (г) звільнити Працівників та членів їх сімей від сплати митних платежів, податків та інших зборів стосовно побутових або особистих речей, включаючи транспортні засоби, які ввозяться в Україну для особистого користування протягом шести місяців після їх прибуття в Україну. Працівники та члени їх сімей мають право ввозити такі речі без сплати будь-яких митних платежів, податків та інших зборів:
 - i) у випадку, якщо будь-які речі із зазначених у підпункті (г) вище, були пошкоджені і не підлягають ремонту за прийнятною вартістю, або були втрачені не через недбалість Працівників та членів їхніх сімей, звільнення, передбачене в цьому підпункті, стосуватиметься ввезення нових речей, незалежно від часових обмежень;
 - ii) якщо Працівники та члени їхніх сімей продають в Україні будь-які речі, зазначені у підпункті (г) вище, особі, яка не має таких пільг, вони зобов'язані сплачувати всі митні платежі, податки та інші збори;
- (е) звільнити Працівників від сплати податку на доходи або будь-яких інших прямих податків чи зборів, включаючи внески до національних фондів соціального страхування, за будь-які винагороди, що виплачуються їм за їх послуги в Україні за рахунок фінансового внеску Фінляндії згідно з цією Угодою;

- (f) звільнити Працівників та членів їх сімей від зобов'язання подавати до відповідних органів України будь-які податкові чи фінансові декларації, обов'язкові для громадян України або іноземців, які проживають в Україні;
- (g) не застосовувати жодних валютних або валютно-обмінних обмежень щодо коштів, які Працівники та члени їх сімей переказують в Україну для особистого користування, а також дозволити обмін та вивезення таких коштів та сприяти відкриттю банківських рахунків;
- (h) звільнити Працівників від необхідності професійної реєстрації, отримання дозволів та інших подібних вимог;
- (i) забезпечити, щоб Працівникам та членам їх сімей надавався повний правовий захист;
- (j) надати Працівникам та членам їх сімей таку саму допомогу в репатріації у випадку національної або міжнародної кризи, яка передбачена для працівників дипломатичних місій.

4. Інші положення

4.1. Україна має право вимагати відкликання або заміни будь-якого Працівника, робота або поведінка якого вважаються неприйнятними. Перед тим, як скористатися цим правом, Україна консультується з Фінляндією.

4.2. Фінляндія має право, після попереднього письмового повідомлення України, відкликати Працівника. Перед тим, як скористатися цим правом, за винятком особливо невідкладних випадків, Фінляндія консультується з Україною та на запит намагається знайти відповідну заміну.

4.3. Посольство Фінляндії в Україні та Міністерство закордонних справ Фінляндії в Гельсінкі мають бути негайно поінформовані у випадку арешту чи затримання з будь-якої причини будь-кого із Працівників та членів їх сімей або порушення кримінального провадження проти них. Представники Фінляндії мають право відвідувати заарештовану або затриману особу. Така особа має право на адвокатський захист.

УМОВИ ДЛЯ ТОВАРІВ

1. Визначення

Для цілей цієї Угоди термін «Товари» означає товари, матеріали, транспортні засоби, машини, обладнання та інші предмети, які Фінляндія надає для виконання заходів Проекту за цією Угодою.

2. Зобов'язання Фінляндії

Фінляндія зобов'язана:

- (a) оплачувати фактичні витрати, зокрема на придбання, перевезення та, за необхідності, страхування, пов'язані з кожною партією Товарів;
- (b) забезпечити доставку Товарів в Україну;
- (c) вимагати, щоб консалтингові агентства повідомляли відповідні органи в Україні про заплановану дату прибуття вантажу відразу після відправлення, а також надавали товаросупровідні документи, інвойси та іншу пов'язану інформацію.

3. Зобов'язання України

Якщо окремим договором не передбачено інше, Україна зобов'язана:

- (a) за потреби, повідомити Фінляндію про документацію, необхідну для проходження процедури митного оформлення;
- (b) видати безоплатно необхідні ліцензії на імпорту та інші дозволи на ввезення Товарів;
- (c) звільнити Товари, які ввозяться в Україну з метою реалізації заходів Проекту у рамках цієї Угоди та вивозяться після завершення робіт, від сплати будь-яких податків, митних платежів та інших зборів, а також забезпечити звільнення Товарів від усіх заборон та обмежень на імпорту та експорту;
- (d) забезпечити швидке та безпечне приймання, розміщення, оброблення, розмитнення, пересилання, а також зберігання та подальше транспортування ввезених Товарів;
- (e) вжити усіх відповідних заходів та ініціювати процедури, що можуть бути необхідними у разі претензій щодо повної або часткової втрати чи пошкодження будь-якої партії Товарів, та негайно повідомляти Фінляндію про це;
- (f) самостійно нести відповідальність та здійснювати оплату витрат за процедури, зазначені в підпункті (d) цього Додатку, після доставки Товарів в Україну;
- (g) сприяти реєстрації транспортних засобів, що ввозяться в Україну.

4. Інші положення

4.1 Товари можуть використовуватися винятково для цілей відповідних заходів Проекту під час їхньої реалізації.

4.2 Після завершення заходів Проекту Товари передаються у власність України, якщо Сторони не домовились про інше.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«06» березня 2018 року

О.Т.Гіренко

Т.в.о. Директора

Департаменту міжнародного права

МЗС України

№ 721/14-012/1-579

від «06» березня 2018 року.

Я, Щендріков Є.О., заступник начальника відділу міжнародних договорів та офіційних перекладів Департаменту міжнародного права МЗС України, засвідчую вірність копії Угоди між Урядом України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію проекту «Фінська підтримка реформи української школи», яку було вчинено 05 березня 2018 року у м.Київ.

Документ на 60 арк. українською та англійською мовами.

Підпис: _____

